

ข่าวมาตีพิมพ์

ปีที่ ๓๔ ฉบับที่ ๘๗๐๐ วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๖

อ่านหนังสือในประเทศไทย
สงวน วิจิตรสาร

ด้านหินเป็นแร่ เชื้อเพลิง และเป็น
 มวลพลังงานได้ชนิดหนึ่งที่สำคัญมาก
 ในการพัฒนาประเทศ ในปัจจุบันพลัง
 งานได้กลายเป็นปัจจัยสำคัญในด้านกา
 รสร้างความก้าวหน้าทางวัตถุและ ทางค
 ลงกรรม ซึ่งด้านหินเป็นวัตถุดิบที่ใช้
 เป็นเชื้อเพลิงอันเป็นขบเพลิงแห่งพลังงาน
 ที่จำเป็นที่สุดและ สำคัญ ที่ สุด ของ พลัง
 อำนาจทางเศรษฐกิจและการเมืองเพราะ
 ว่าถ้าหากโลกในปัจจุบันขาดด้านหินและ
 น้ำมันอันเป็น เชื้อ เพลิง ที่สำคัญ ในการ
 เคลื่อนไหวรถยนต์ต่าง ๆ แล้ว บรรดา
 แร่ธาตุต่าง ๆ ก็ไม่สามารถ นำ มาดอง
 ออกเป็นสังของต่าง ๆ ได้ การขนส่งต้อง
 ทนระยะไกล คนในชาติต้องว่างงานมาก
 ถึงขั้น ในขณะที่ประเทศไทยของเราคำ
 ลังพยายามสำรวจหาแหล่งแร่โดยเฉพาะ
 ด้านหินอยู่อย่างรีบเร่ง เพื่อนำมาใช้เป็น
 เชื้อเพลิงในการผลิตกระแสไฟฟ้า และ
 ในอุตสาหกรรม บาง ประเภท ที่ต้องใช้
 ความร้อนเป็นควสำคัญ

ด้านหินเกิดขึ้นจากการสะสมตัวของซาก
 พืชและซากสัตว์ทะเล ที่ถูกทับถมกันเป็นเวลา
 ยาวนานเป็นหมื่นเป็นแสนปี ในภาวะแวดล้อม
 ทางธรณีวิทยาที่เหมาะสม จนทำให้ภาวะ
 ทาง เคมี และ ทาง ฟิสิกส์ เดิม หมด ส ภาพ ไป
 กลายเป็นสารประกอบไฮโดรคาร์บอน ในชั้น
 แรกจะกลายเป็นด้านหินคุณภาพเลว ยังไม่
 ใช้ด้านหินแท้ ต่อจากนั้นต้องอาศัยแรงกด
 ดันที่ทับถมกันอย่างมากมายและเวลาเป็นแสน
 ปีจึงจะเป็นด้านหินคุณภาพดีที่นำมาใช้ในกิจ
 การต่าง ๆ

การสำรวจหาแหล่งด้านหินใน ประเทศ
 ไทยได้เริ่มขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๐
 ที่แม่เมาะ จังหวัดลำปาง และที่คลองบางปู
 ตำบล จังหวัดกระบี่ พบว่ามีด้านหินเป็นจำนวน
 มากพอสมควร และการสำรวจได้ชะงักลง
 เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕ ต่อมา ในปี ๒๔๙๓ องค์
 การยช่อมได้รื้อฟื้นเริ่มทำการสำรวจใหม่ โดย
 ร่วมกับกรมโลหกิจ ทำการสำรวจบริเวณเดิม
 และพบว่าแหล่งด้านหินลิกไนท์ที่ แม่เมาะใน
 ปี ๒๔๙๗ มีปริมาณด้านหินประมาณ ๑๒๐

ล้านตัน ส่วนจังหวัดกระบี่ มีการคาดคะเนว่า
 จะมีด้านหินคง ประมาณไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ ล้าน
 ตัน พ.ศ. ๒๕๐๓ ได้ตราพระราชบัญญัติการ
 ลิกไนท์ขึ้น โดยดำเนินการขุดด้านลิกไนท์

ขึ้นมาใช้ประโยชน์เรื่อยมา และจัดส่งด้าน
 หินให้กับการรถไฟ โรงบ่มใบยาสูบ และโรง
 งานอุตสาหกรรมอื่นๆ และส่งให้กับโรงไฟฟ้า
 ลิกไนท์แม่เมาะลำปาง ซึ่งมีกำลังผลิต ๑๒,
 ๕๐๐ กิโลวัตต์ปี ๒๕๐๘ ส่งด้านลิกไนท์ขาย
 ให้กับโรงปุ๋ยเคมีแม่เมาะ จังหวัดลำปาง เพื่อ
 นำไปใช้ในการผลิตปุ๋ยยูเรียและ ปุ๋ย แอมโม
 นิยมซัลเฟต

ด้านหินในประเทศไทย เท่าที่มีการสำ
 รวจพบปรากฏว่ามีกระจายอยู่ทั่วไปทุก
 ภาคของประเทศนอกจากแหล่งด้านหินที่แม่-
 เมาะ จังหวัดลำปาง และแหล่งด้านหินลิก
 ไนท์จังหวัดกระบี่ ด้านหินลิกไนท์ที่พบส่วน
 ใหญ่เกิดในระหว่างหินชั้นที่มี โครง สร้างเป็น
 รูปแอ่ง มีอายุประมาณ ๕๐-๗๐ ล้านปี เป็น
 ด้านหินที่จัดอยู่ในประเภทชั้นต่ำของ ด้าน หิน
 แต่สามารถนำไปใช้ประโยชน์แทนน้ำมันเชื้อ
 เพลิงได้เป็นอย่างดี

อย่างไรก็ตามความก้าวหน้าในการสำรวจ
 ด้านหินในประเทศไทยเพิ่มขึ้นจากเดิม ซึ่งใน
 ปีงบประมาณ ๒๕๒๖ คือตั้งแต่เดือนตุลาคม
 ๒๕๒๕ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๒๖ โครงการ
 สำรวจด้านหิน ตามแผนพัฒนาพลังงานทด
 แทน กรมทรัพยากรธรณี ได้ทำการสำรวจ
 พื้นที่บริเวณต่างๆ เพื่อให้ทราบถึงปริมาณ
 และคุณภาพของด้านหินทั่วประเทศ ปรากฏ
 ว่าได้สำรวจพบแหล่งด้านหินเพิ่มขึ้น คาดว่า
 จะมีแร่สำรองรวมกันประมาณ ๘๑.๕ ล้าน
 ตัน คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๑๓.๕๐๐ ล้าน
 บาท คือ ที่บ้านนาทราย อำเภอสี จังหวัด
 ลำพูนได้พบลิกไนท์หนาประมาณ ๕.๕ เมตร
 คาดว่ามีปริมาณสำรอง ๒๖ ล้านตัน ที่บ้าน
 สะแกงาม อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัด
 เพชรบุรี พบด้านหินคุณภาพดีกว่าลิกไนท์
 เล็กน้อย หนา ๒-๓ เมตร มีปริมาณสำรอง
 ๑.๔ ล้านตัน ที่อำเภอเวียงแหง จังหวัด
 เชียงใหม่พบลิกไนท์และด้านหินที่มีคุณภาพสูง
 กว่าลิกไนท์เล็กน้อย หนา ๒.๑๐-๑๑.๕๖ เมตร
 ปริมาณสำรอง ๕๕ ล้านตัน ที่อำเภอนาดวง
 จังหวัดเลย เป็นการสำรวจข้อมูลเพิ่มเติมพบ

ว่าเป็นแหล่งถ่านหินชนิดคุณภาพสูงมาก เกิด
เป็นกะเปาะแทรกอยู่ในหิน มีปริมาณสำรอง
๕๐๐,๐๐๐ ตัน

ถ่านหินเหล่านี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์
ในการผลิตกระแสไฟฟ้าและใช้ในอุตสาหกรรม
ประเภทต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี จนถึงปัจจุบัน
ได้สำรวจพบถ่านหินในประเทศไทย มากกว่า
๕๐ แห่ง มีปริมาณสำรองรวมกันไม่น้อย
กว่า ๒,๐๐๐ ล้านตัน ในจำนวนนี้ได้มีการ
ผลิตมาใช้ประโยชน์แล้ว ๓๓.๑ ล้านตัน จาก
แหล่งแร่ ๗ แห่ง ในเขตจังหวัดลำปาง
ลำพูน ตาก เลย และกระบี่ โดยประมาณ
ร้อยละ ๗๕ ใช้ประโยชน์เพื่อการผลิตกระแส
ไฟฟ้า

ในการดำเนินงาน เกี่ยวกับการสำรวจ
พัฒนา และผลิตถ่านหินของประเทศไทยนั้น
โดยมติดคณะรัฐมนตรีให้กรมทรัพยากรธรณีรับ
ผิดชอบด้านการสำรวจหา แหล่งแร่ สำนักงาน
แห่งชาติเป็นผู้วางแผนหลักเกี่ยวกับการใช้ ให้
เหมาะสมกับ ความ ต้องการ ภายใน ประเทศ
กล่าวคือ ถ้าเป็นถ่านหินที่มีคุณภาพสูงก็จะนำ
ไป ใช้เป็นเชื้อเพลิงในอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์
โรงบ่มไบยา แต่ถ้าเป็นถ่านหินคุณภาพต่ำ ก็
นำไปใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้า ซึ่งการไฟ
ฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเป็นผู้ดำเนินการ

เราหวังว่าปริมาณสำรองของถ่านหิน
จำนวนไม่น้อยกว่า ๒ พันล้านตัน จะ
ถูกนำมา ใช้ทำ ประโยชน์ ใน ด้าน การ
พัฒนาประเทศชาติของเราให้เจริญก้าวหน้า
โดยลดการสั่งซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง
จากต่างประเทศเพื่อนำมาผลิตเป็นกระแส
ไฟฟ้าลงได้พอสมควร เพราะเรา
มีถ่านหินที่ใช้ เป็นเชื้อเพลิงให้กับโรง
ไฟฟ้า โรงงานอุตสาหกรรมหลายชนิด
อันเป็นการ แบ่งเบา ภาระ ที่จะ ต้องจ่าย
เงินไปในการสั่งซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงจาก
ต่างประเทศมาขึ้นโรงไฟฟ้า จึงนับ
ได้ว่าในอนาคตถ่านหินที่เราค้น พบนี้จะ
กลายเป็นพลังงานหลักที่สำคัญ ของประ
เทศนี้เสีย